

Piotr Żmigrodzki
Uniwersytet Śląski
Katowice

Z LEKSYKOGRAFICZNEJ LISTY NIEOBECNOŚCI: PRZYMIOTNIK *OCENNY*

Obserwacja współcześnie wydawanych słowników języka polskiego może prowadzić do stwierdzenia, że w stosunkowo niewielkim stopniu znajdują w nich odbicie zmiany w językowym uzusie. Znacznie łatwiej jest w nich znaleźć wyrazy przestarzałe i wysoce specjalistyczne niż te najnowsze, których znaczenia (ew. pisowni) niejednokrotnie użytkownik języka byłby skłonny tam poszukiwać¹. Przyczyny tego stanu są złożone; leżą zarówno po stronie autorów słowników, jak i wydawców, związane są także z dość przestarzałymi standardami technologicznymi naszej leksykografii. Bywa zresztą tak, że gdy jeden słownik uwzględni jakiś neologizm, znajduje on sobie miejsce w polskiej leksykografii i odtąd można go znaleźć również w innych słownikach, podczas gdy inne, choć ich występowania w uzusie nie sposób nie zauważyć, w dziełach leksykograficznych pozostają nieobecne.

Niniejszy szkic będzie poświęcony właśnie jednemu z takich dotychczas niezauważonych przez leksykografię wyrazów, mianowicie przymiotnikowi *ocenny*. Szersza rzesza użytkowników polszczyzny mogła się z nim zetknąć, śledząc m.in. przesłuchania przed sejmową komisją śledczą w tzw. sprawie Rywina, ale także publiczne wypowiedzi polityków, przemówienia sejmowe, wywiady i inne prezentacje publiczne w mediach. Leksemu tego próżno szukać w jakimkolwiek słowniku języka polskiego. Jego reprezentacja w dostępnych korpusach języka polskiego jest nieliczna i, być może, dlatego w słownikach został pominięty. Na przykład w tzw. pełnej wersji sieciowej (płatnej) korpusu PWN znajdujemy 11 poświadczeń przymiotnika *ocenny* i 1 wystąpienie przysłówka *ocennie*:

M. lm. *ocenne* – 6
D. lm. *ocennego* – 2
Ms. lm. *ocennych* – 2
B. lp. *ocenny* – 1
ocennie – 1

¹ Zjawisko to pokazywałem – w odniesieniu do słowników ortograficznych – w pracy: Żmigrodzki 2004.

Znacznie większa jest frekwencja tego przymiotnika w korpusie IPI PAN, niewątpliwie ze względu na charakter jego źródeł, wśród których ważne miejsca zajmują stenogramy sejmowe i protokoły komisji rywinowskiej. Co ciekawe, mimo że korpus ten jest anotowany morfologicznie², anotacja nie dotyczy leksemu *ocenny*, jest on oznaczony jako obiekt „nieznany” (ign). Frekwencja wynosi łącznie 171 wystąpień przymiotnika *ocenny* i 7 przysłowka *ocennie*³:

<i>ocenny</i> M. lp.	8
<i>ocenny</i> B. lp.	14
<i>ocennego</i>	9
<i>ocennym</i> N. lp.	9
<i>ocennym</i> Ms. lp.	3
<i>ocennym</i> C. lm.	1
<i>ocenne</i> M. lp.	12
<i>ocenne</i> M. lm.	16
<i>ocenne</i> B. lp.	5
<i>ocenne</i> B. lm.	25
<i>ocennymi</i>	7
<i>ocenna</i>	25
<i>ocenną</i> N. lp.	6
<i>ocenną</i> B. lp.	4
<i>ocennych</i> D. lm.	23
<i>ocennych</i> Ms. lm.	4
Razem: <i>ocenny</i>	171
<i>ocennie</i>	7

Frekwencja poszczególnych form (a właściwie napisów je reprezentujących w polskim Internecie [na podstawie Google.pl – maj 2007 r.] jest następująca:

	www	Usenet
<i>ocenny</i>	3060	34
<i>ocennego</i>	667	13
<i>ocennemu</i>	2	0
<i>ocennym</i>	1060	11
<i>ocennych</i>	2430	35
<i>ocenna</i>	2690	107
<i>ocennej</i>	421	14
<i>ocenną</i>	683	5
<i>ocenne</i>	596	107
<i>ocennie</i>	426	7
Razem	12 035	333

Wyniki te trudno interpretować bez choćby pobieżnej analizy stron, z jakich pochodzą. Część form jest błędnych, bo w tekstach pojawia się po prostu leksem

² Tzn. każdy segment posiada przypisaną mu interpretację fleksyjną.

³ Wyniki dotyczą pełnej edycji korpusu (II wydanie, marzec 2006), możliwej do ściągnięcia ze strony <http://korpus.pl>.

ocena ze zdwojonym *n*. Także wnioskowanie o frekwencji nie wydaje się możliwe, gdyż nie dysponujemy ogólną listą frekwencyjną form w Google ani też nie wiemy nic o stosunku liczebności obu zbiorów tekstów przeszukiwanych tym narzędziem. Ponieważ jednak liczba poświadczeń najczęstszych leksemów, takich jak np. czasownik *BYĆ*, sięga dziesiątek milionów, uznać należy interesujący nas leksem za rzadki w języku polskim; co nie znaczy, że nie należy mu się uwaga leksykografa.

W wyniku wstępnej refleksji nad zebrany materiał (obejmującym poświadczenia z wymienionych korpusów tekstów i ze stron internetowych) można się pokusić o wyróżnienie trzech znaczeń (może tylko odcieni znaczeniowych) interesującego nas przymiotnika, a mianowicie:

1. ogólnorelacyjne: ‘związany z oceną, ocenianiem czegoś’;
2. ‘wyrażający ocenę czegoś’;
3. ‘wynikający z (często subiektywnej) oceny czegoś’;

W dalszym ciągu artykułu znaczenia te poddamy krótkiemu omówieniu:

Ad. 1. Znaczenie ogólnorelacyjne ‘związany z oceną’ aktualizuje się w takich kontekstach, jak *kryteria ocenne, system ocenny, procedura ocenna, mierniki ocenne*, np.:

Jest to wieloaspektowy system ocenny funkcjonowania i efektywności pracy jednostek, który pozwala na porównanie intensywności pracy, zaangażowania, efektów komend rejonowych i powiatowych⁴.

<http://tiny.pl/f53f> (strona warszawskiego urzędu miejskiego)

Z muzyką Taylora sprawa wygląda tak, że albo zupełnie słuchacz się jej nie poddaje, a nawet odczuwa wobec niej głęboką niechęć, albo pochłania go ona jak narkotyki. Późno więc stosować tu jakieś intelektualne procedury ocenne.

<http://tiny.pl/f536> (recenzja muzyczna ze sklepu internetowego)

Respondenci będą uzasadniali dokonanie takiego, a nie innego wyboru przy pomocy kryteriów ocennych zawartych w ankiecie.

<http://tiny.pl/f531> (witryna komendy policji)

Przykład typowego posiadacza samochodu, który nie wyobraża sobie krytyki jego marki, narzucający komuś sposób myślenia i wyznaczający kryteria ocenne właściwe dla niego samego, autorytarnie zawłaszczający sobie prawo wyboru najlepszego modelu samochodu (własnego).

<http://tiny.pl/f534> (forum miłośników samochodów)

Trudno niemalże w jednym akapicie wzywać do traktowania organizacji, trybunałów międzynarodowych jako ciał pomocniczych, a jednocześnie w drugim żądać respektowania polskiego porządku prawnego, chroniącego podstawowe zasady moralne i kulturalne z takim skutkiem, by nasze instytucje miały prawa ocenne w stosunku do tych instytucji zewnętrznych.

Korpus IPI PAN (stenogram sejmowy)

⁴ Dla ułatwienia czytelnikowi odnalezienia źródła w Internecie podajemy link skrócony; po wpisaniu adresu do przeglądarki ukazuje się strona o odpowiadającym skróciwi adresie. Wszystkie podane adresy były aktualne w dniu 18 czerwca 2007. W nawiasie podajemy informację o charakterze strony, z jakiej cytat pochodzi.

*Najsilniejsze argumenty przeciw posługiwaniu się terminem „dezorganizacja” jako kategorią teoretyczną sformułował Marshall B. Clinard. Jego zdaniem jest to termin nieprecyzyjny („zbitka pojęciowa”), zawierający subiektywne, wysoce negatywny **ładunek ocenny**.*

Korpus PWN

*Rezygnacja z instrumentu obniżania i podwyższania opłat wyeliminuje **ocenne działanie** organów koncesyjnych przy naliczaniu opłat eksploatacyjnych.*

Korpus IPI PAN

Ad. 2. Znaczenie drugie: ‘wyrażający ocenę’ aktualizuje się przede wszystkim w połączeniach z rzeczownikami oznaczającymi akcje słowne, jak przede wszystkim: *element ocenny, zdanie ocenne, wypowiedź ocenna, słowo ocenne, por.:*

*Oczywiście, informacja „czysta”, całkowicie odseparowana od wszelkiego **elementu ocennego**, jest niemożliwa – już sam proces selekcji informacji zawiera element oceny.*

Korpus PWN

*Jeśli toczy się pewna dyskusja na temat prac prokuratury, niektórzy posłowie z naszej komisji biorą udział w tej dyskusji, wielokrotnie formułują **sądy ocenne**.*

Korpus IPI PAN

*W sprawozdaniu budżetowym na 2,5 tys. stron nie ma ani jednego **słowa ocennego**.*

Korpus IPI PAN

*W mojej wypowiedzi wyraźnie mówiłem, że Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji nie przyjmuje do siebie zarzutów, jakie cytowałem w dokumentach Najwyższej Izby Kontroli, tych zarzutów, które tak ładnie określił pan przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji jako **sformułowania ocenne** o preferowaniu jednych nadawców kosztem innego nadawcy.*

Korpus IPI PAN

[...] **prawo jako zjawisko językowe – zespół wypowiedzi wyznaczających powinno zachowanie, ujęte na ogół w formę pisemną i posiadających szczególną strukturę wewnętrzną, a także pozostających w szczególnych związkach z innymi rodzajami wypowiedzi;*

**wypowiedzi opisowe – zdania w sensie logicznym przekazujące pewne informacje o stanach rzeczy lub zdarzeniach; „jest tak, a tak”;*

**wypowiedzi ocenne – wypowiedź pełniąca funkcje ekspresyjne – uzewnętrznia, wyraża ocenę, określone przeżycia autora wypowiedzi, jego stosunek do wycinka rzeczywistości; treścią tej wypowiedzi jest aprobata lub dezaprobata; „X zasługują na aprobatę z względu na cechę Y”.*

<http://tiny.pl/flhq> (nieautoryzowane streszczenie książki

P. Winczorka *Wstęp do prawoznawstwa*)

W tym znaczeniu leksem *ocenny* ma swój dawno obecny w polszczyźnie i także w słownikach synonim – *oceniający*. Często zdarza się, zwłaszcza w tekstach naukowych, że nawet wypiera go z użycia. Odnosząc się do powyższego cytatu, można zauważyć, że klasyczne przeciwstawienie w logice dotyczyło wypowiedzi opisowych i *oceniających* (zob. Ziemiński 1997: 91 i n.).

Ad. 3. ‘będący wynikiem (subiektywnej) oceny rzeczywistości lub odwołujący się do niej’. W tym znaczeniu, niewątpliwie najliczniej reprezentowanym w tekstach, zwykle związanym z problematyką prawną, przymiotnik *ocenny* występuje najczęs-

ciej w analitycznej konstrukcji: (*coś ma*) *charakter ocenny*, a także w kolokacjach: *pojęcie ocenne*, *kwestia ocenna*, *przepis*, *przesłanka ocenna*, *kategoria ocenna*. *Charakter ocenny* może mieć natomiast *przepis*, *pojęcie*, *sformułowanie*, *zapis w ustawie* i oznacza to, jak wynika z analizy tekstów i rozmów ze znajomymi prawnikami, że jego interpretacja zależy każdorazowo od oceny sądu, nie wynika z warunków narzuconych przez prawodawcę lub ustawodawcę. Por. np.:

*Oprócz winy umyślnej zakłady ubezpieczeń często też nie obejmują ubezpieczeniem rażącego niedbalstwa. Brak jest w przepisach definicji tego pojęcia. Ma ono **charakter tzw. ocenny**⁵, bowiem w odniesieniu do każdego zdarzenia podlega ocenie sądu.*

<http://tiny.pl/flhs> (portal medyczny)

*Już wstępna analiza przesłanek orzeczenia zakazu pełnienia funkcji wskazuje, że mają one **charakter ocenny**, pozostawiony do interpretacji rzecznikowi dyscypliny finansów publicznych wnioskującemu o wymierzenie kary zakazu oraz komisji orzekającej tę karę.*

<http://finanse-publiczne.pl/artukul.php?view=18>

*Użycie działań terrorystycznych w formie nieustającej będzie przesłanką wprowadzenia stanu wojennego. My tę przesłankę wiążemy z postanowieniami konstytucyjnymi, a zagrożenie zewnętrznego bezpieczeństwa państwa **jest ocenne**, to będzie przede wszystkim oceniła Rada Ministrów [...],*

Korpus IPI PAN

*Zawarte w art. 271 § 1 kk pojęcie „poważnej szkody interesom PRL” należy do kategorii **pojęć ocennych**. Jego miernikiem są takie elementy, jak charakter fałszywych wiadomości, rodzaj środowiska, w którym wiadomości te są rozpowszechniane, a także miejsce i zasięg tego rozpowszechnienia (OSNKW z 9–10 poz. 76 z 1985 r.).*

<http://www.ajarcz.republika.pl/wyrok.htm>

Wprawdzie prawnicy tego nie potwierdzają, ale analiza przykładów wskazuje na to, że przymiotnik *ocenny* sam miewa charakter... *ocenny*, w drugim z wyróżnionych tu znaczeń, wiąże się on mianowicie z waloryzacją (negatywną) tego, co *ocenne*. Widać to m.in. w następujących kontekstach:

*Sformułowania „specjalista”, „advokat specjalizujący się” niewątpliwie mają **charakter ocenny**, co oznacza, że brak im koniecznej obiektywności, a poza tym mogą wprowadzać w błąd.*

<http://tiny.pl/flhv> (portal informacyjny dla prawników)

*Natomiast w art. 217 § 2 kpk za zbędne i szkodliwe dla praktyki uważam sformułowanie: „surową karą”. Jest to **pojęcie ocenne**, wywołujące swoisty relatywizm. Kara i tak będzie wymierzana wedle dyrektyw z art. 50 kodeksu karnego, który nie zna pojęcia kary surowej. Może to wywołać w praktyce szereg rozterek, jeśli do wymiaru kary zacznie się wprowadzać jej surowość w aspekcie procesowym.*

Korpus IPI PAN

*Podstawowym zagadnieniem jest tutaj pojęcie <treści pornograficznych>. Jest to **pojęcie ocenne**, stąd trudności w jego zdefiniowaniu i stosowaniu w praktyce.*

<http://tiny.pl/flhb> (internetowy magazyn artystyczny)

⁵ Użycie operatora metatekstowego *tzw.* przed leksemem *ocenny* mogłoby tu zostać uznane za sygnalizację specjalistycznego nacechowania terminu, por. Markowski 1992: 31–32.

Do takich **pojęć ocennych** i implikujących tym samym każdorazowo określone trudności interpretacyjne należy „istotna szkoda” w rozumieniu art. 231 § 3 kk, podobnie jak kiedyś „poważna szkoda” przewidziana w art. 246 § 3 dkk.

<http://tiny.pl/flhz> (uchwała Sądu Najwyższego)

Pośrednim dowodem tego pejoratywnego nacechowania jest współwystępowanie leksemu *ocenny* w tzw. kolekcjach z leksemami: *uznaniowy*, *nieostry*, *nieobiektywny*, por.:

*Poprawka jedenasta eliminuje z ustawy **pojęcie ocenne i nieostre**.*

Korpus IPI PAN

*Uważamy, że przepis art. 10a ust. 3 pkt 5 przewidujący odwołanie Prokuratora Generalnego przed upływem kadencji, jeśli dopuści się on oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa ma charakter zbyt **uznaniowy i ocenny**, mogąc tym samym oddziaływać na wypaczenie idei kadencyjności.*

<http://tiny.pl/flqq> (Biuletyn Informacyjny Stowarzyszenia Prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej)

*Oczywiście stwierdzenie, czy w danym przypadku doszło do „naruszenia”, jest sprawą badającego biegłego lekarza i dlatego jest to kwestia **ocenna, nie zawsze możliwa do obiektywizacji**.*

<http://tiny.pl/flqm> (czasopismo z zakresu medycyny sądowej)

*Pojęcie „szczególnych potrzeb pracodawcy” jest – jak pisałem – **nieprecyzyjne i ocenne**.*

<http://tiny.pl/flqt> (grupa dyskusyjna w portalu pracodawców Kadrowe.pl)

***Niejasne, nieprecyzyjne i ocenne** określenie daje zbyt dużą swobodę interpretacyjną organom skarbowym i podnosi poziom niepewności podmiotów gospodarczych.*

www.biznespartner.pl/content/view/51/38/

***Uznaniowość i ocenne kryteria** nakładania kar na przedsiębiorców to najczęstsze zarzuty wobec nowej ustawy antymonopolowej.*

<http://tiny.pl/flqc> („Gazeta Prawna” z 27 kwietnia 2007 r.)

*Uregulowania dotyczące pożyczki zostały zmienione, aby wyeliminować wątpliwości dotyczące ustalenia samej kwoty pożyczki, a także dookreślić warunki jej umorzenia, eliminując **niejasne i ocenne** kryteria umarzania.*

<http://tiny.pl/flq5> (uchwała Senatu RP)

Przymiotnik *ocenny*, przynajmniej w 3. znaczeniu, podlega gradacji, poświadczono są formy stopnia wyższego i najwyższego:

*Kaczmarek stwierdził, że zeznania złożone przez Parysa „to odmienna relacja od tej, która była wyemitowana w telewizji. To charakter **bardziej ocenny**, płynny niż jednoznacznie wskazujący na jakieś konkretne fakty”.*

<http://serwisy.gazeta.pl/kraj/1,69906,3728414.html>

*Dragoni to też chyba nie to samo co kirasjerzy – ale ta jednostka bardzo ewoluowała, również podczas wojen napoleońskich. Tutaj chyba sprawa jest **bardziej ocenna**. A może autor „Powrotu Rouchyego” chciał dać pruskiej kawalerii jakieś szanse w starciu z II Korpusem Kawalerii Excelmansa. Trudno powiedzieć.*

<http://skocz.pl/takt1> (forum dyskusyjne)

*Przesłanka funkcjonalna (związek sprawy z zakresem działalności gospodarczej) ma charakter **najbardziej ocenny** i kontrowersyjny.*

www.kcskspip.gov.pl/plik/pokaz/180 (materiały szkoleniowe dla sędziów)

Częstsza niż formy stopnia wyższego i najwyższego jest łączliwość przymiotnika *ocenny* z przysłówkami gradacyjnymi, por.:

*Ta przesłanka, **wysoce ocenna**, bardzo trudna do w miarę precyzyjnego opisu, została wprowadzona do tego artykułu chyba tylko po to, żeby usprawiedliwić każde zabójstwo noworodka, czyli dziecka w okresie porodu.*

Korpus IPI PAN

*Ponadto określenia rodzaju publikacji, np. „brutalizujące”, „podlegające do przemocy” (zacytowałam je z projektu), mają charakter **czysto ocenny**, mogący budzić w niektórych przypadkach duże trudności przy podjęciu decyzji, czy dana publikacja stanowi zagrożenie, o jakim mowa w projekcie, czy też nie stanowi.*

Korpus IPI PAN

*Siłą rzeczy materiał zebrany w takiej sprawie jest **niestychanie ocenny**, jak pokazuje praktyka, uchodźca ma niewielkie szanse w konfrontacji z naszymi urzędnikami, którzy mentalnie są nastawieni na wydawanie decyzji negatywnych.*

Korpus IPI PAN

*Przyjęcia do merytorycznego rozpatrzenia skargi nie uzasadnia również zarzut, zgodnie z którym kryteria zawarte w art. 393 kpc mają charakter **wysoce ocenny** i przez to umożliwiające arbitralne postępowanie.*

<http://tiny.pl/d6q4> (orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego)

*Trudno mi jest niejako odnosić się do kwestii **zdecydowanie ocennych**, wypowiedzi niewskazujących na konkretny przepis czy konkretny zapis, do takich sformułowań, jak „zagamwany styl” czy „nieczytelność”, czy też może do takich stwierdzeń, które niejako pozostają poza kwestią samej noweli, jak stwierdzenie o pozbawieniu dochodów z cel.*

Korpus IPI PAN

*Ten kodeks charakteryzuje się tym, że zawiera bardzo wiele takich instytucji, takich **dosyć ocennych** sformułowań, które pozostawiają pewną dozę uznaniowości w działaniu organów celnych.*

Korpus IPI PAN

Po tym skrótowym naszkicowaniu postulowanych znaczeń przymiotnika *ocenny* można się zastanowić, czy rzeczywiście jest on potrzebny w słownikach ogólnych, a może także – czy jest potrzebny w polszczyźnie. Z przytoczonych kontekstów wynika, że niewątpliwie *gros* zarejestrowanych użyć należy do polszczyzny urzędowej i prawnej, a w języku ogólnym opisywana jednostka pojawia się na razie przypadkowo, na przykład użyta „automatycznie” w wypowiedzi radiowej czy telewizyjnej przez jakiegoś polityka. Poświadczenia z grup dyskusyjnych, gdzie pojawia się on w potocznych dyskusjach na ogólne tematy, np.:

*Czy ktoś podejmie się określenia, co wolno względem Kaczych Braci (i czy za Kaczych Braci można dostać...) czy też jest to **bardzo ocenne**, a jak ocenne, to ile można dostać.*

pl. soc. prawo

A generalnie nie rozchodzi się o to, że część związanych z Cracovią to „bydło”. Ono jest praktycznie wszędzie. Czasem mniejsze, czasem większe, ale jest. Nie rozchodzi się już nawet o to, że w przypadku Cracovii jakby odsetek tego „bydła” był większy niż gdzie indziej. I nawet nie o to, że bardziej to „bydło” jest szkodliwe niż inne. Bo to wszystko kwestie ocenne i trudno mieralne.

pl. rec. sport.pilka-nozna

W przeciwieństwie do powyższego Twojego tekstu moje dotychczasowe uwagi na temat ciężkiej pracy Polaków w USA nie były ocenne.

alt.pl.usa

to raczej wyjątki potwierdzające regułę, wynikające prawdopodobnie stąd, że rozmówcy znają ten leksem z zastosowań profesjonalnych. Mimo to uważamy, że leksem powinien być w słownikach ogólnych odnotowywany, gdyż znajduje się tam wiele znacznie bardziej wyspecjalizowanych terminów prawniczych, używanych tylko w dyskursie specjalistycznym. Pomijamy tu kontrargument, że przymiotnik – jako regularnie utworzony za pomocą produktywnego formantu – jest intuicyjnie rozszyfrowywalny dla użytkownika polszczyzny, bo tak samo przejrzystych formacji słowotwórczych jest w słownikach multum. Przed wprowadzeniem do słownika należałoby wszak ponownie przemyśleć przykłady i zastanowić się nad ich przypisaniem do znaczeń i kwalifikacją stylistyczną leksemu.

Pytanie drugie właściwie można by uznać za nietrafnie postawione, gdyż jeśli jakiś element leksykalny występuje, sam ten fakt pozwala orzec, że jest w języku potrzebny, że spełnia potrzeby komunikacyjne przynajmniej tych osób, które go używają. Wydaje się, że leksem *ocenny* ma w polszczyźnie pewne perspektywy dlatego, iż istnieje dotychczas luka leksykalna. Brak jest przymiotnika od rzeczownika *ocena*, leksem *oceniający* nie spełnia wszystkich funkcji, jakie taki przymiotnik pełnić powinien, a tendencja do uniwersalizacji może spowodować, że interesujący nas przymiotnik będzie się upowszechniał także w użyciach niezwiązanych z prawem i życiem urzędowym. W latach 80. XX w. Jadwiga Puzynina opublikowała artykuł pod tytułem *O elementach ocen w strukturze znaczeniowej wyrazów* (Puzynina 1983). Użyta w nim forma dopełniacza rzeczownika *ocena* została wybrana najprawdopodobniej właśnie jako efekt braku w systemie i (wówczas) również w uzusie akceptowalnej formy przymiotnika odrzeczownikowego. Nie jest wykluczone, że za lat kilka lub kilkanaście już bez wielkich oporów mówić będziemy o *elementach ocennych* w strukturze semantycznej wyrazu. Problematyka upowszechniania się przymiotnika *ocenny* jest interesująca, a zjawisko warte dalszej obserwacji.

Literatura

- MARKOWSKI A., 1992, *Leksyka wspólna różnym odmianom polszczyzny*, t. 1, Wrocław.
- PUZYNINA J., 1983, *O elementach ocen w strukturze znaczeniowej wyrazów*, „Biuletyn PTJ”, t. 40, s. 121–128.
- ZIEMBIŃSKI Z., 1997, *Logika praktyczna*, Warszawa.
- ŻMIGRODZKI P., 2004, *O polskich słownikach ortograficznych z punktu widzenia metaleksykografii*, „Poradnik Językowy” 2004, z. 5, s. 15–30.

**From the Lexicographic Gap List: Adjective *ocenny*
Summary**

The paper is an attempt to give a preliminary lexicographic description of a new Polish adjective *ocenny*, that is still ignored by Polish lexicographers. The author points out the 3 meanings of the adjective:

1. 'related to the process of evaluation';
2. 'expressing somebody's evaluation of a particular fact';
3. 'being a result of (subjective) assessment of sth.'

All the definitions are followed by several examples from Polish texts. Author claims that this lexical item should be registered in Polish dictionaries.